

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 589

van **MAXIM VEYS**

datum: 1 februari 2024

LYDIA PEETERS

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Opwaardering kanaal Bossuit-Kortrijk - Vervolgstappen

Op vrijdag 26 januari 2024 werd het ontwerpbesluit tot vaststelling van het ontwerp van voorkeursbesluit over het complexe project 'Opwaardering en/of aanpassing van het kanaal Bossuit-Kortrijk voor klasse Va-schepen' goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Er volgt nu een openbaar onderzoek en er wordt ook een voorstel uitgewerkt over de wijze van samenwerking en de aansturing van de uitwerkingsfase, de operationalisering van een aankoopbeleid, de aanpak van vergunningverlening en de afstemming met andere processen en projecten in het gebied.

1. Wat zijn de vervolgstappen nu het voorkeursbesluit werd goedgekeurd? Graag een overzicht per stap met telkens de timing, het vooropgestelde (studie)budget en uit welke middelen dat budget komt (welk agentschap/administratie?). Wanneer plant men de effectieve uitvoering van het project?
2. Wanneer moet in het totale budget voor de opwaardering van het kanaal Bossuit-Kortrijk voorzien worden? Wanneer moet de toekenning van het budget beslist worden? Zal dat budget opgenomen worden binnen de middelen van De Vlaamse Waterweg (DVW)? Of waar zullen de middelen terug te vinden zijn?
3. Hoe rangschikt de Vlaamse Regering de verschillende prioriteiten met betrekking tot openbare werken in de regio Zuid-West-Vlaanderen, zoals K-R8, rivierherstel Leie, kanaal Bossuit-Kortrijk? Welke prioriteit moet eerst aan bod komen?
4. Hoeveel hectare natuur wordt er mogelijk aangesneden door de opwaardering? Over welke natuurgebieden gaat het? Graag een overzicht van de natuurgebieden en de geschrapte hectaren.
5. Zitten er bij de geschrapte hectaren natuur ook natuurgebieden die eerder al als natuurcompensatie werden aangelegd? Zo ja, welke gebieden en over hoeveel ha gaat het?
6. Zullen eerst de natuurcompensaties worden uitgevoerd vooraleer de opwaardering van het kanaal zal gebeuren? Is de minister eveneens van mening dat dit de correcte volgorde moet zijn?
7. Hoeveel woningen en bedrijven worden geïmpacteerd door het ringtracé? Graag een opsplitsing deels of volledig geïmpacteerd.
8. Voor het ontwerpbesluit werd steeds een beroep gedaan op een gedateerde maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) (Tractebel uit 2010-2011).

Komt er een actualisering van de MKBA? Zo ja, wanneer kunnen we die verwachten? Zo niet, waarom niet?

9. Op welke manier zal de minister de economische meerwaarde van het dossier aantonen? Weegt dat op tegen het gigantische bedrag van de investering?
10. Op welke manier zal de minister de ecologische meerwaarde van het dossier aantonen?
11. Wat zal de minister beslissen als de MKBA negatief zou uitvallen? Bestaat de kans dat het hele project alsnog geschrapt wordt?
12. De stad Kortrijk wenst ter hoogte van de Abdij- en Spinnerijkaai op het huidige kanaal een watertuin met recreatiemogelijkheden aan te leggen.
Tot wanneer wordt het bestaande kanaal gebruikt? Zal het bestaande kanaal in gebruik blijven tot het nieuwe ringtracé wordt aangelegd?
13. Graag een overzicht van de trafiek op het huidige kanaal Bossuit-Kortrijk van de afgelopen 10 jaar, een overzicht van de trafiek die effectief door de sluis gaat bij de verbinding tussen de Schelde en het kanaal van de afgelopen 10 jaar en een overzicht van de calamiteiten op het kanaal van de afgelopen 10 jaar.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhail Demir (300), Lydia Peeters (589).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 589 van 1 februari 2024

van **MAXIM VEYS**

1-2. Het ontwerp-voorkeursbesluit zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering zal nu onderworpen worden aan een openbaar onderzoek. Het openbaar onderzoek zal door De Vlaamse Waterweg nv (DVW) georganiseerd worden en zal aanvangen in april 2024.

Na verwerking van de inspraakreacties dient de Vlaamse Regering een beslissing te nemen over het definitief voorkeursbesluit. Daarna start de uitwerkingsfase.

De kosten voor de externe studies en onderzoeken in de uitwerkingsfase worden opgevangen binnen het investeringsprogramma van DVW. Er wordt een jaarlijks studiebudget van 1,5 miljoen euro vooropgesteld.

Het aanstellen van een trajectbegeleider zal vanuit het projectteam worden uitgewerkt op basis van een samenwerkingsovereenkomst tussen betrokken partners.

In functie van de budgettaire inpasbaarheid (na het nemen van een Projectbesluit – ca. 2030), vraagt de Vlaamse Regering om tegen het Projectbesluit te voorzien in een budgettair maximaal faseerbaar project, zowel binnen het aandeel waterweginfrastructuur als de weginfrastructuur. Daarnaast draagt de Vlaamse Regering op om de realisatie van het project te zien binnen het tijds kader 2050. Bijkomend wordt er opgedragen om de noodzakelijke budgetten op korte termijn maximaal te reduceren en te opteren voor een groeipad.

3. Er is hierin geen rangschikking te maken en zo één project 'achter te stellen' ten opzichte van een ander. Elk dossier kent zijn eigen traject en tijdspad en wordt – in uitvoering van het Regeerakkoord – verder opgenomen. Uw vraag vermeldt ook slechts enkele van de vele (ook andere) ambities. Dit vormt een continue afweging, ook met het parlement, zoals bij opmaak van het GIP en de meerjarenbegroting, in keuzes die gemaakt worden door de Vlaamse Regering.

4-6. Het voorkeursalternatief doorsnijdt het groengebied De Venning en raakt aan de zuidelijke grens van het natuurgebied Oude Leiearm (zuidelijke rand, door de R8 afgesneden van de rest van het natuurgebied). In de huidige fase van het project wordt de impact op biologisch waardevolle natuur en stedelijk groen ingeschat op ca. 7 à 8 ha. Dit wordt tijdens de uitwerkingsfase verder in beeld gebracht.

Het natuurgebied Oude Leiearm werd niet als natuurcompensatie aangelegd. Het voorkeursalternatief omvat ingrepen inzake natuurherstel en ontwikkeling van nieuwe natuur om de natuurwaarden in de regio te versterken. Hiervoor worden ook in de uitwerkingsfase opportuniteiten bekeken om natuurontwikkeling op cruciale plaatsen te initiëren, in afstemming met betrokken actoren. Deze mogelijkheden worden in de uitwerkingsfase verder onderzocht. Realisatie is afhankelijk van o.a. de fasering van de uitvoering van het gehele project en beschikbaarheid van budgetten.

Het Interbestuurlijk Overleg (IBO) Zuid-West-Vlaanderen van 19 maart 2021 benadrukte met betrekking tot het complex project PLAN B-K het belang van natuur- en groenontwikkeling (compensaties) binnen de regio.

7. In het geïntegreerd onderzoek werd de impact op woningen en bedrijven op hoofdlijnen in beeld gebracht. De resultaten hiervan kunnen gevonden worden in de nota 'Onderzoeksaspect 6: Ruimte-inname en wijziging van de stedelijke structuur'.

Het ontwerp-voorkeursbesluit legt de kenmerken van de voorkeursoplossing op hoofdlijnen vast. In de volgende fase, de uitwerkingsfase, zal de voorkeursoplossing verder worden uitgewerkt tot een concreet en uitvoeringsklaar project.

De voorgestelde voorkeursoplossing gaat uit van het ringtracé, waarbij het kanaal wordt aangelegd aan de zijde van Kortrijk, ten oosten van de Vennestraat én waarbij de R8 wordt heringericht op ongeveer zijn huidige ligging. Dit ringtracé gaat uit van een zekere tussenafstand tussen het kanaal en de R8. De precieze ligging van het kanaal en de R8 en de precieze tussenafstand liggen nog niet vast. Dit maakt deel uit van de volgende fase, de uitwerkingsfase. Ook het toekomstige gebruik van de zone tussen het kanaal en de R8 maakt deel uit van het verdere onderzoek. Dit alles zal ook bepalend zijn voor het bepalen van het aantal geïmpacteerde woningen en bedrijven.

- 8-9. In de uitwerkingsfase zal voor de gekozen voorkeursoplossing een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) opgemaakt worden en zal verder in detail onderzocht worden hoe de realisatie zal gefinancierd worden.

10. De ecologische meerwaarde van het dossier wordt uitgebreid vermeld in het ontwerp voorkeursbesluit onder '§4.3 Omschrijving voorkeursalternatief' (zie gebiedsprogramma en flankerend beleid). Tijdens de uitwerkingsfase zullen de verschillende onderdelen en maatregelen verder concreet vorm krijgen.

11. In de onderzoeksfase werden verschillende alternatieven op strategisch niveau onderzocht. Met het (ontwerp-)voorkeursbesluit wordt één van deze alternatieven vastgelegd als voorkeursalternatief, met als doel om dit in de uitwerkingsfase verder in detail te onderzoeken. Pas na verder onderzoek en na het nemen van een (of meerdere) projectbesluit(en) kan de uitvoering van het project starten.

Gezien de impact en opportuniteiten van het project op verschillende aspecten, zullen de beoordelingscriteria voor het project in de uitwerkingsfase zeer ruim genomen worden (net zoals in de onderzoeksfase, toen de beoordeling gebeurd is op basis van 29 onderzoeksaspecten). Een kosten-baten afweging zal onderdeel uitmaken van dit beoordelingskader.

12. De economische waarde van het kanaalgedeelte doorheen Kortrijk is op vandaag niet onbelangrijk. Het bestaande kanaal zal volledig in gebruik blijven tot het nieuwe kanaal gerealiseerd is. Parallel aan en vanuit het complex project worden wel afspraken gemaakt tussen DVW en de stad Kortrijk over een toekomstige invulling van het huidige kanaal.

13. De nodige gegevens voor dit overzicht worden nog verzameld en zullen u later in een aanvullend antwoord bezorgd worden.